1838

BREDASCHE COURANT,

Staat-, Letterkundig- en Wetenschappelijk

Nieuws- Blad.

Vrijdag 14 December.

LATERE BERIGTEN DER VORIGE COURANT.

BREDA. — Een groot gedeelte van de zitting der belgische vertegenwoordigers van gisteren, waarin aan de orde was het ontwerp voor de gelijke heffing volgens het kadaster, is besteed geworden met de discussie eener motie van orde, door het lid *Gendebien* voorgesteld, die verlangde dat over de onderhavige wetsbepaling voorloopig werd gestemd, dat men namelijk naderhand op het ontwerp kunde terugkomen, indien het bij de toepassing blijken mogt, dat de grondslagen van verdeeling ongelijk of onbillijk waren; in dien verge echter, dat met 1838 de heffing als definitief zoude beschouwd worden; de Kamer begreep dat dit voorstel zijne plaats, als amenderend bij de behandeling der artikelen behoorde te vinden, waarop de heer *Gendebien* zijn motief voorloopig introk. Hetzelfde lid gaf tevens in deze zitting aan de ministers te kennen, dat hij bij de aanstaande discussie der budgetten voor 1839, aan het bewind een rapport over 's lands binnen- en buitenlandschen toestand zou vragen. De algemeene discussien over het ontwerp van het kadaster zijn in deze zitting nog niet afgeloopen.

— Volgens den Brusselschen *Union* weigert de beroemde *Adolf Roussel* zich zijne benoeming tot professor aan de hooge school van Gent te laten welgevallen.

— Volgens het *Journal de la Belgique* wordt in de nabijheid van Brussel reeds een begin gemaakt met de voorbereidende werkzaamheden voor den arbeid aan den voorgenomen spoorweg tusschen Brussel en Parijs, waarvoor onlangs eenige belgische ingenieurs zich naar Parijs begeven hebben, ten einde zich over de richting, aan den weg te geven, te verstaan. Het punt waar dezelve te Brussel moet aanvangen zou zijn tusschen de Anderlechtsche en Halsche poorten. Omtrent de voor deze grootsche onderneming vereischte gelden heeft men intusschen nog niets bepaalds vernomen.

— Omtrent de *belgische marine* vindt men heden in de dagbladen het volgende aangeteekend, dezelve bestaat uit de volgende, zoo gezegd wordt, ten oorlog toegeruste vaartuigen, op de Schelde gestationeerd: 2 brigantijnen, het *Congres* en *de Vier Dagen* genaamd, ieder van 8 stukken; 4 kanonneerboeijers ieder met 7 stukken bewapend; en 5 kanonneerbooten met 5 stukken ieder in 't geheel: 10 vaartuigen met 84 stukken, waaronder 4 *Paixhans*. 300 zeelieden. Het geheel personeel, waaronder 2 schepen-luitenants, 1 afdeelings-chef, 8 vaandrigs, 12 aspiranten der 1ste en 12 der 2de klasse enz. bestaat uit 607 man. De voor deze marine op het budget gevraagd krediet voor het volgend jaar beloopt fr. 659,278, waarvan fr. 330,524 voor het personeel en fr. 328,804 voor het materieel; het overige strekt voor het centraal bestuur, het marine-magazijn, enz.

— Te Antwerpen waren heden *(9 December)* genoteerd: Belg. 100½; C. Metall. 102; Sp. Eerste 1834, 48, 47¾, 48¼; Uitgest. 1834; 24¾; Passiven 1834, 13¾; Uitgest. schuld 18⅝; Nap. reuten 92; Sicil. 93; Rom. 1. 106½; 2. 106; Ant. 98; Braz. 85.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 7den December.

De bevestiging, zoo het schijnt, van het gerucht, dat de divisie Navarresen, die onlangs onder den generaal *Guergué* eenen inval in Katalonien deed, zich genoodzaakt zoude hebben gezien dit gewest weder te ontruimen, meldt het *Journal de Paris*, dat er den 2den dezer omtrent 200 karlisten te Rieumajou, niet ver van Tarbes, zijn gepasseerd, zich naar Navarre begevende. Zij zouden hebben te kennen gegeven, dat een groot aantal hunner landsheden de dienst moede was en hun voorbeeld meende te volgen.

Uit Bayonne schrijft men, dat het hoofdkwartier der karlisten den 30sten November nog te Onate gevestigd was; dat de generaal *Eguia* zich in de omstreken van Estella ophield, en *Villareal* den 28sten met eenige bataillons in de rigting van Vittoria was voortgerukt. Men wil voorts dat de karlisten het plan van gt. Sebastiaan niet meer ernst meenen voort te zetten, tot dat einde batterijen hebben opgerigt die alle de toegangen tot de stad bestrijken, en eerstdaags een nabij liggend fort, Guitaria genaamd, zullen aantasten. In de vallei van Amescoa hebben zij eene nieuwe geweerfabriek opgerigt.

De tegenstrijdige berigten omtrent den intogt der Portugeesche hulptroepen, zijn zoo men meent thans opgehelderd, daar het zich bevestigt dat er werkelijk eene kleine afdeeling Portugezen, niet veel meer dan honderd man sterk, te Zamora was aangekomen, doch dat ook deze voorhoede, toen zij bemerkte dat het hoofdkorps niet volgde, op eigen gezag naar Portugal is teruggekeerd.

— Het *Journal des Débats* komt heden op de Amerikaansche kwestie terug, bewerende, dat het gouvernement deswegens alles heeft openbaar gemaakt, wat aan hetzelve bekend was, en even als de natie geduldig het besluit moest afwachten dat door de Vereenigde Staten in deze zal worden genomen. Men is bereid de schadevergoeding, zoo als die door de kamers werd geliquideerd te betalen, zoodra er eenige voldoening wordt gegeven voor de beleedigende uitdrukkingen in de boodschap van den president *Jackson* voorkomende. De eer der Fransche natie vordert zulks. Het bestuur der Vereenigde Staten kan trouwens billijkerwijze die voldoening, welke door zijne overijling noodzakelijk is geworden, niet weigeren; men zou die zelfs met vertrouwen kunnen te gemoet zien indien niet de eindbeslissing aldaar van de menigte afhankelijk was, die zoo ligt door vooroordeel wordt geleid. Het is alleen uit dien hoofde niet mogelijk den uitslag te voorzien, en het gouvernement zoude zijnen pligt verzaken, indien het niet bij tijds alle voorzorgen nam, om de belangen der Fransche natie, wanneer onverhoopt de oorlog mogt uitbreken, te beschermen.

— Uit Toulon schrijft men, dat het paketvaartuig, hetwelk onlangs de consul naar de havens van Zuid-Amerika over te brengen, last heeft bekomen om voorloopig de reede niet te verlaten.

— De openbare zitting van het Hof der Pairs is gisteren andermaal tot heden middag gesjourneerd. Woensdag zullen de debatten over de zaak der beschuldigden van St. Etienne, Grenoble, Marseille en eenige andere plaatsen, die in den opstand van April betrokken zijn, geopend worden.

— Heden *(7 December)* waren de fondsen genoteerd: 5 pCt. binnenl. 107,50; op tijd 107,85; 5 pCt. Amst. 78,25; op tijd 78,50; Nap. renten 96; op tijd 96,15; Sp. *Guaidag.* 35; Perpet. 35; Uitgest. 17⅛; Nieuwe Leening 45½.

NEDERLANDEN.

BRUSSEL, den 10den December.

Door Z. M. den Koning is bij besluit bepaald, dat, wanneer constructeurs-leerlingen of titulaire onder-constructeurs, aan boord van hoogstderzelver schepen of vaartuigen van oorlog, tot het doen van korte zeereizen daarmede zullen worden bestemd, zij alsdan, gedurende den tijd van hun embarquement, dubbel daggeld zullen genieten, benevens een tafelgeld van f. 25, per maand, onder voorwaarden, dat dit een en ander alleen zal worden genoten, wanneer bij hunne terugkomst duidelijk is gebleken, dat zij zich ijverig hebben gegeven, om de ondervinding op zee en de werken van dat element op den bodem, waarop zij zich bevonden hebben, te bestudeeren, en er zich op toegelegd hebben, zoodanige waarnemingen, door die ondervinding verkregen, op te geven, welke ter verbetering van de schepen, zoo in constructie en gemanierdheid, als in het algemeen voor de Nederlandsche marine van nut en belang kunnen worden geacht.

— Door het hof van assisen der provincie Zuid-Holland, zittingh houdende te 's Hage, zijn gisteren een zekere *Bierau* en vijf andere personen, beschuldigd van geld te hebben genomen, of wel daaraan als aan de uitgifte daarvan medeplichtig te zijn geweest, niet schuldig verklaard aan de hen ten laste gelegde misdaad.

— Dezer dagen werd door de fransche dagbladen gemeld, dat eenige bankiershuizen, waaronder ook dat van den heer *L. R. Bischoffsheim*, te Amsterdam, eene geldleening ten behoeve van don *Carlos* en wel onder garantie van Rusland wilden aangaan. Gemelde heer intusschen heeft, door middel van het *Amsterdamsch Handelsblad*, bekend doen maken, dat voor zoover Z.Ed. betreft, bovengenoemd berigt van alien grond ontbloot is.

— Uit Berlijn wordt gemeld dat onlangs twee officieren, beide zonen van pruissische generaals verlof hadden gevraagd, om als vrijwilligers dienst te gaan nemen onder de vanen van don *Carlos*, doch dat zulks hun geweigerd was, uit hoofde hunner verbindtenis aan het pruissische gouvernement. De een had daarop van zijn voornemen afgezien, doch de ander zijn ontslag genomen ten einde zich naar het leger van don *Carlos* te geven.

— Uit Moskou schrijft men van de helft der vorige maand:

„Nog maar gedeeltelijk ziet men de bouwvallen van de in September des vorigen jaars afgebrande 600 huizen; op vele plaatsen verrijzen daarentegen fraaije gebouwen uit de asch, gelijk over 't algemeen onze residentie aan de zorg van haren gouverneur, den prins *Gallitzin*, vele verfraaijingen te danken heeft.

„De oudsten heden herinneren zich geen zoo fraai weder, als gedurende dit jaar van den 1sten September tot den 15den October. Wij hadden dagelijks verkwikkenden zonneschijn en heldere warme nachten. Toen echter na dezen plotseling de nuwe voorboden van den winter, koude, hagel en regen, en de storm woedde zoo geweldig, dat op den grooten weg vele voertuigen omvergeworpen en vele boerenhuizen van hunne stroodaken beroofd werden. Den 21sten October sneeuwde het 24 uren lang en werd de grond

tot eene goede sledebaan gelegd. In den nacht van den 19den hadden wij een luisterrijk Noorderlicht. Sedert wisselt de koude dagelijks tusschen 10 en 18 graden R. af. Zoodra de sledebaan tot het binnenste des rijks uitgebreid is, kan men toevoeren van allerlei levensmiddelen, waaraan wij thans behoefte hebben, te gemoet zien; de prijzen verminderen alsdan gewoonlijk wel voor de helft."

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 7den December.

In de tweede kamer der Wurtembergsche Standen is dezer dagen door den Volksafgevaardigde *Pfizer* een voorstel gedaan, houdende, dat de kamer bij een adres aan de regering zoude verklaren, het bij besluit der Bondsvergadering van 31 october 1834 ingestelde scheids-gerecht niet als een grondwettig middel tot beslechting van geschillen tusschen regeringen en landstenden te erkennen, en te protesteren tegen elke bemoeijenis van het bondgenootschappelijk gezag met dergelijke aangelegenheden. De voorzitter wilde de dadelijke ontwikkeling van dit voorstel niet toelaten; maar na eene zeer levendige beraadslaging werd door de groote meerderheid besloten, dat de voorsteller terstond zijne voordragt nader zou toelichten. Daarentegen heeft de meerderheid van dezelfde kamer zich den volgenden dag verklaard tegen het doen drukken van het voorstel, zoo het schijnt uit vrees van daardoor botsingen met de regering of misschien wel tot eene ontbinding der kamer aanleiding geven, gelijk dit in 1833, ter gelegenheid van een ander voorstel desselfden afgevaardigde, had plaats gehad.

— Zekere Dr. *Gutskow*, een Pruis, wiens jongste schriften, zoo hier als te Berlijn en elders opgehaald en verboden zijn, wegens de daarin hersenende strekking tegen godsdienst en goede zeden, en die op last der politie Berlijn had moeten verlaten, is den 15den deser te Mecheln, waar zijn laatste geschrift was uitgegeven, in verzekerde bewaring gesteld. Zijn aanstaand regtgeding stelt groote belangstelling, te meer, daar sedert langen tijd geen schrijver om dergelijke oorzaken voor eene duitsche regtbank is gesteld. Intusschen zal nog binnen weinige dagen hier eene brochure van hem in 't licht gegeven worden, ten titel voerende: *„Beroep op het gezond verstand. Kritiek woord in zake letterkundige twistvraag."*

In de *Augsburgsche Zeitung* vindt men uit het Pruisische van den 28sten november geschreven:

„De toespraak van Keizer *Nicolaas* is hier nog steeds het onderwerp van het gesprek van den dag. Ik moet de opmerking maken, dat daarvan verscheiden afschriften in omloop waren, en dat men tot heden den echten van den onechten text nog niet weet te onderscheiden. Het *Journal de Francfort* dat somwijlen tegstrijdige mededeelingen van het Petersburger hof plagt te ontvangen, geeft nu, wel is waar, naar het verzekert, die rede in haar geheel en zoo naauwkeurig als zij zou uitgesproken zijn; maar bij ons hof is een exemplaar van die toespraak in omloop geweest, 't welk geheel anders luidt, regtstreeks van Warschau herwaarts gekomen is, en dat wel niet ligt voor vervalscht kan gehouden worden. Men zal derhalve moeten afwachten, tot het *Petersburger Journal* zich zal uitlaten, op over de ware toedragt genoegzaam ingelicht te zijn en een juist oordeel er over te kunnen vellen. Dat het *Petersburger Journal* over de scherpe uitvallen der Fransche en Engelsche bladen het stilzwijgen zoude bewaren is wel niet aan te nemen. Het weet hier dat de Russische gezant te Parijs, graaf *Pahlen*, zich zeer misnoegd over het *Journal des Debats* uitgelaten had, en zoo hij al niet terstond eene verklaring van het Fransche ministerie, wegens de persoonlijke aanvallen van het *Journal des Debats* op zijnen souverein verlangde, hetwelk, bij de betrekking waarin dit blad tot het ministerie staat, in weerwil van al de drukpers-vrijheid in Frankrijk, geen misslag geweest ware, zoo heeft hij toch om nadere instructien deswege aan zijn hof geschreven, en zal daarnaar later zijne gedragingen regelen. Deze instructien kunnen eerst na eenige weken tijdsverloop in Parijs ontvangen worden, en tot op dat oogenblik toe zou het moeijelijk zijn te zeggen, hoe de eenmaal begonnen pennestrijd een einde zal nemen, of het Petersburger kabinet de smaadredenen der parijsche dagbladen zal beschouwen, of op genoegdoening voorstellen is aan te dringen. In het laatste geval zou het Parijsche kabinet niet slechts met Amerika, maar ook met Rusland in ernstige verklaringen kunnen gewikkeld worden."

— In het Zwitsersch kanton Aargau schijnen de zaken eene gunstige wending genomen te hebben, daar, volgens brieven uit Zurich van den 3 deser, ook al de geestelijken in de kreitsen Muri en Bremgarten, na daartoe bij een schrijven van den bisschop onder dagteekening van den 29sten voorgaand gesommeerd te zijn, den eed zonder voorbehoud hebben afgelegd, en de Zurichsche troepen, die ten gevolge bevel tot den terugtogt ontvangen hebben. Sommigen vreesden echter, dat hiermede nog geen einde aan de geschillen zou zijn gemaakt, en dat de bisschoppelijke partij op nieuwe middelen bedacht was om het bestuur hinderpalen in den weg te stellen.

— Uit Weenen wordt van 28 november geschreven: „Goed onderrigte lieden willen weten, dat de Hertog *Ferdinand* van Saksen Koburg het huwelijk van zijnen zoon met de Portugeesche Koningin, uit hoofde van dezelfs jeugdigen ouderdom, nog een jaar zoude uit te stellen, en dat inmiddels het huwelijk bij volmagt zoude gesloten worden. Zoovel is zeker, dat de Hertogin, welke hier gebleven is, haren zoon voor zijn vertrek naar Portugal nog hier verwacht."

— Te Weenen waren den 1sten December genoteerd: Metall. 101⅝; 4 pCt. 99⅛; Bankactien 1377.

Graanmarkt te Amsterdam.

WOENSDAG, *den 9den December.*

TARWE. — Bij gerijven verkocht als volgt: 126 ℔ Anclammer *f* 170; - 126 winter Oldammer *f* 155; - 125 N. hoote Oldammer Smet *f* 145.

ROGGE. — Nieuwe, tot iets lagere prijzen met redelijken handel, Oude niets in omgegaan: 123, 125, 126, 127 ℔ N. Overijss. en Drents *f* 135, 138, 140, 143; - 122 jarige Drents. *f* 134.

GARST en BOEKWEIT. — Zonder handel.

HAVER. — Stil: 87 ℔ N. Fijne *f* 78 bij partij; - 90 Dikke *f* 82 bij detail; - 73 N. Voer *f* 62 bij partij; - 86 ℔ Dikke *f* 78.

Beurosprijs der Effecten, te Amsterdam.

WOENSDAG, den 9den December.

	Laagste koers.	Hoogste koers.	Laatste koers en h.o.
NEDERLAND. pCt.			
WSchuld	2½	54 3/16	54 3/16	54 3/16
dito dito	5	101 3/8	101 1/2	101 1/4
Uitgestel. dito		1 3/32		
Kasbill. dito		24	24 1/2	24 1/16
Amort. Synd.	4½	93⅞	94⅛	93 15/16
Dito dito	3½	78		
Schatkistbill.	4			
Hand.-Maats.	4½	120⅝	122⅛	120⅜
Nieuwe Dito	4½	101 1/8	101⅞	101 1/2
FRANKRIJK.				
Ing. Grootb.	3	79⅜	79⅝	79⅜
ENGELAND.				
Dito p. 12 Aug.	3			
SPANJE.				
Sp. bij Ardoin.	5	47⅝	47⅝	47⅝
Dito onbep. st.		46⅜	47	
Passive		13⅜	13⅜	13⅜
Deferred		23⅜		
Per. R. E. Ams.	5			
Fransche Uitg.		17⅜	18	17⅜
Engelsch. Uitg.		16 15/16		
PORTUGAL.				
Obl. te Lond.	3			
NAPELS.				
Cert. Fin. &C.	5			
Aand. Tavelg.	3½	67⅛		
RUSLAND.				
Obl. Hope	5	104½	104⅞	

	pCt.	Laagste koers.	Hoogste koers.	Laatste koers en h.o.
Dito 18	5			
Cert. dito 18	5	96⅝		
Obl. te Lond.	5			
Cert. te Hamb.	5			
Ins. int Assig.	6	67	67⅛	
Certific. dito	6			
Pexer. A. a f 300				
Aand. L. fl. 500		148⅜		
PRUISSEN.				
Dito dito R.	50	105	105¼	
Neg. L. 1830.	4			
OOSTENRIJK.				
Aand. L. *f* 100.				
Dito dito	250			
Metaliek	5	98¼		
Dito Lagen	5			
Dito		56⅛		
Obl. Coll. &C.	5			
Dito	4			
Cert Stadsb.	2½			
WVeen. B. act.	3			
N. WVeen. Aand.		707		
DENEMARKEN.				
Leen. te Lond.	3			
BRAZILIEN.				
Dito Rotsch.	5	85		
Ross. Fa. Aand. 500 Fr. *f*		230		

* * * Heden beviel voorspoedig van een Welgeschapen Zoon, Vrouwe FREDERIKA DOROTHEA ZENCKER, echtgenoote van

G. LEERS.

UTRECHT, den 8. December 1835.

Kapitein der 9de Afdeeling Infant., Ridder der Mil. Willems-Orde, 4de Kruis.

SCHOUWBURG te BREDA.

MET HOOGE TOESTEMMING.

Zullen de Nederduitsche Tooneelisten voormaals onder Directie van wijlen Mejufvrouw J. VAN KRUGTEN, thans onder Directie van Mejufvrouw J. BIEDER & VAN GLABBENAP, de eer hebben, op *Vrijdag den 11den December* 1835, te vertoonen: NATUUR EN PLIGT, of *de Zoon Regter over zijnen Vader*, beroemd Tooneelspel in 5 bedrijven, naar het Fransch van *Pelletier Volméranges*. Na hetzelve: DE GEVEINSDE ZOTHEID DOOR LIEFDE, Blijspel in één bedrijf, naar het Fransch, geheel op nieuw bewerkt door Mevrouw *Gravelink*, geboren Hilverdink.

Aanvang ten half zeven uren.

Tot het treffen van Abonnement is dagelijks gelegenheid aan het Lokaal van den Schouwburg.

Bovengemelden beveelen zich in de gunst van het Tooneelminnend publiek dezer Stad en omstreken. Zij zullen geene moeite noch kosten sparen, de Representatiën, welke het Gezelschap de eer zal mogen hebben op te voeren, den meest mogelijken luister bij te zetten.

AANBESTEDING.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Stad *Breda*, zullen op Maandag, den 28. December, 1835, des middags ten twaalf uren, ten Stadhuize aldaar, aan den minstdoende, volgens in te leveren *gezegelde* Billetten van Inschrijving, in het openbaar Aanbesteden:

Het ONDERHOUD van Stads Gebouwen, Bruggen, Havenmuren, Watentrappen, Waterleidingen, Stenten, Putten, Pleinen en verdere aangelegenheden, gedurende den Jare 1836, volgens *Tarief*, onder presentatie van percentsgewijze korting.

De Kondities van Aanbesteding liggen dagelijks, uitgenomen op Zon- en Feestdagen, op de gewone uren, ter lezing op Stads-Secretarij, en nader onderrigt is te bekomen bij den Stads Architect A. J. F. Luyken.

BREDA, den 5. December 1835.

Ter Ordonnantie van Burgemeester en Wethouders voornoemd,

De Secretaris der Stad,

B. W. SCHAUIKES.

BREDA, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.